

Høringssvar vedrørende nedskæringer på specialområdet – budget 2025-2028

Til medlemmerne af byrådet i Randers Kommune.

Vi vil hermed udtrykke vores største bekymring over de foreslåede nedskæringer på specialundervisningsområdet som fremlagt i kommunens faglige og økonomiske handleplan for budget 2025-2028. Som borgere og forældre til et barn med særlige behov vil vi herunder ganske kort redegøre for de alvorlige konsekvenser, disse nedskæringer kan og givetvis *vil* have for børn, familier og samfundet som helhed. Al forskning viser, at en tidlig indsats for børn med særlige behov er essentiel i forhold til deres - og deres familiers - velbefindende både her-og-nu og i fremtiden. Dette bør hver eneste af byrådets medlemmer holde sig for øje, når der forhåbentlig stemmes imod de proklamerede nedskæringer.

1. Tidlig indsats er afgørende for børns udvikling

Forskning viser tydeligt, at en tidlig og målrettet indsats for børn med særlige behov er afgørende for deres udvikling og trivsel. Ifølge bl.a. Harvard University's Center on the Developing Child er børns hjerner mest modtagelige for læring i de første leveår. Tidlig intervention for børn med diagnoser som autisme har vist sig at forbedre deres sociale, kognitive og sproglige færdigheder, hvilket giver dem bedre forudsætninger for et selvstændigt liv senere i livet. En reduktion i specialtilbuddene vil føre til, at endnu flere børn ikke modtager den nødvendige hjælp i rette tid, hvilket vil have langsigtede konsekvenser for både dem og deres familier. Med den eksplosion, vi har set de tidligere år med mistrivsel blandt børn og unge, er nedskæringer simpelthen bare ikke vejen at gå, hvis man vil have en kinamands chance for at løse disse problemer.

2. Langsigtet økonomisk besparelse gennem tidlig indsats

Selvom nedskæringerne i første omgang virker som en økonomisk nødvendighed, viser talrige undersøgelser, herunder fra OECD og WHO, at investering i tidlig indsats reducerer behovet for dyrere interventioner senere i livet. Jo bedre børn med særlige behov støttes tidligt, jo større er sandsynligheden for, at de vil kunne deltage i det almene uddannelsessystem og senere blive selvforsørgende borgere. De foreslåede besparelser vil på kort sigt muligvis afhjælpe kommunens økonomiske udfordringer, men på lang sigt vil det medføre større omkostninger i form af specialiserede tilbud og social forsørgelse. At finde kommunale besparelser hos de mindste og mest udsatte er med andre ord som at tisse i bukserne for at holde varmen på en kold dag.

3. Nedskæringer rammer de mest sårbare børn

Nedskæringerne på 10 procent i specialklasserne og de planlagte reduktioner i ressourcer til specialskoler som Trekløverskolen og Oust Mølleskolen vil få alvorlige konsekvenser. Børn med særlige behov har brug for stabile, trygge rammer med tilstrækkelig pædagogisk og faglig støtte. Disse steder er allerede pressede i dag! Hvis ressourcerne reduceres yderligere, vil det sandsynligvis føre til større klassekvotienter og endnu færre individuelle

støttemuligheder. Dette kan medføre, at eleverne ikke får den nødvendige hjælp og derfor ikke vil kunne trives i skolen, hvilket fører til øget skolefravær, stress og dårlig trivsel.

4. Inklusion skal styrkes, ikke udvandes

Kommunens intention om at inkludere flere elever i almenskolen er for så vidt prisværdig, men uden tilstrækkelige ressourcer og kompetencer på skolerne risikerer denne strategi at mislykkes. Forskning fra bl.a. Nordisk Velfærdscenter viser, at inklusion kræver omfattende støtte til både elever og lærere for at sikre, at alle elever trives i de almene klasser. Hvis nedskæringerne gennemføres, vil inklusion blive vanskeligere, og risikoen er, at børn, der ikke trives i det almene skolemiljø, vil ende i en negativ spiral, hvor deres faglige og sociale udvikling forringes. En sådan udvikling bliver meget dyr for samfundet på længere sigt, både økonomisk og menneskeligt.

5. Konsekvenser for familier

For mange familier er det en stor belastning at have et barn med særlige behov. Den støtte, som specialundervisning og specialklasser tilbyder, er afgørende for familiernes trivsel og for børnenes udvikling. Besparelserne vil føre til øget stress og pres på forældre, der i forvejen kæmper med at få hverdagen til at hænge sammen. Uden tilstrækkelige ressourcer i skolesystemet risikerer man også på dette område at lave A- og B-hold, hvor de, der har råd til at købe sig til ekstra ressourcer kan få, mens dem med en mere begrænset økonomisk formåen må gå.

6. anbefalinger

Vi opfordrer kommunen til at overveje følgende alternativer til de foreslåede nedskæringer:

- Revurdere den planlagte besparelse på 10 % på specialundervisningsområdet og i stedet sikre tilstrækkelige ressourcer til både specialklasser og specialskoler.
- Investere i uddannelse og kompetenceudvikling af lærere og pædagoger i almenskolen, så inklusion kan gennemføres succesfuldt.
- Fastholde og styrke tidlig indsats for børn med særlige behov, da det på længere sigt vil være en investering i børnenes trivsel og samfundets økonomi.

Afslutning

Børn med særlige behov er blandt de mest sårbare i vores samfund, og de har krav på fuld opmærksomhed og støtte. En politik, der nedprioriterer deres uddannelse og trivsel - endda på samme tid, som landspolitikerne siger, at de vil sætte ekstra fokus på mistrivsel blandt børn og unge - vil få alvorlige menneskelige og økonomiske konsekvenser. Vi håber derfor, at Randers Kommune vil genoverveje de foreslåede besparelser og i stedet fokusere på at styrke den tidlige indsats og inklusionen i både special- og almenskolen.

Det kan ikke være rigtigt, at det igen er de svageste, der skal stå for skud, fordi Randers Kommune prioriterer forkert. Gyldne håndtryk, dyr administration, væltede statuer til tre millioner, unødige flytninger af vejkryds, optagelse af chaussesten i alle kommunens

helleanlæg - for ikke at nævne hele Nordic Waste-skandalen - er simpelthen ikke vigtigere end borgerne, i særdeleshed ikke de mest udsatte. Det være sig både børn og voksne.

Tænk jer nu om!

Med venlig hilsen

Mette og Thorbjørn Forsberg